

NAAR DE BASISCHOOL

Wat je kind moet kunnen & weten

Als je kind vier wordt, breekt een nieuwe fase aan. Je kind gaat naar de basisschool! Maar wat moet je kind allemaal kunnen (praktisch) en weten (cognitief) wanneer het voor het eerst naar de basisschool gaat? Wij zetten alles voor je op een rijtje!

Wat moet je kind KUNNEN?

Wat je kind 'moet' kunnen, kun je verdelen in twee categorieën: cognitieve vaardigheden (weten, kennen en begrijpen) en praktische vaardigheden (kunnen, doen).

School heeft vooral aandacht voor de cognitieve ontwikkeling van kleuters, maar als ouders sta je vaak voorde vraag hoe je je kleuter klaarstoomt voor de basisschool.

Dit moet je kind kunnen (praktische vaardigheden):

- ▶ op zijn/haar beurt wachten
- ▶ zich prettig voelen in een groep
- ▶ om hulp durven vragen
- ▶ zelf naar de wc gaan
- ▶ zelf aan- en uitkleden
- ▶ interesse tonen voor spelen met andere kinderen
- ▶ zich korte tijd concentreren op een taakje
- ▶ verstaanbaar praten
- ▶ bouwen met blokken
- ▶ tekenen, kleuren, knippen en vouwen
- ▶ een poosje alleen spelen
- ▶ springen, klimmen, glijden en rollen

Niet zindelijk, niet naar school?

Mag de school je kind weigeren omdat het nog niet zindelijk is? Ja, dat mag. Al proberen de meeste scholen het toch op een andere manier op te lossen.

Als je erover nadenkt, valt het ook wel te begrijpen. Ga maar na: een leerkracht heeft 20 tot soms wel 30 kleuters onder zijn of haar hoede. Als de leerkracht kinderen moet verschonen, blijft de rest van de klas zonder toezicht achter.

Daarom wordt vaak verwacht dat kinderen zelf hun billen kunnen afvegen. Kan je kind dit niet of nog niet goed? Bespreek het dan met de leerkracht en zie even aan hoe het gaat. Veel kinderen doen bewust alleen thuis een grote boodschap.

Heeft je kind af en toe nog een natte broek? Geen punt. 'Ongelukjes' horen bij kleuters. Scholen houden daar rekening mee en hebben vaak reservekleding op voorraad. Of leg zelf een setje extra kleren op school.

TIP

Meer tips over zindelijkheid? Bekijk dan de [tips & tipsheets](#) op onze website over het zindelijk krijgen van je kleintje!

Knopen, ritsen & veters

De meeste kinderen lukt het redelijk goed om zichzelf aan en uit te kleden. Het open en dicht doen van knopen en ritsen is vaak nog een probleem, maar hulp vragen mag nog.

Veters strikken is voor de meeste kleuters nog te moeilijk. Kies dan ook schoenen uit die je kind zelf aan en uit kan doen, bijvoorbeeld met ritsen of klittenband.

In de meeste kleuterklassen worden jonge kleuters gekoppeld aan een oudere kleuter: hun 'maatje'. Dat maatje helpt de jas dicht te ritsen of handschoenen aan te trekken. Jonge kleuters leren hier snel van en de oudere kleuters vinden het vaak erg leuk om de kleintjes te helpen.

Wat moet je kind WETEN?

Kinderen die naar de basisschool gaan, moeten verstaanbaar kunnen praten en begrijpen wat er wordt gezegd. Ze moeten de volgende dingen kennen, weten of begrijpen (cognitieve vaardigheden).

Je kind ....

- ▶ heeft een passieve woordenschat van 4000 woorden
- ▶ heeft een actieve woordenschat van 2000 woorden
- ▶ maakt eenvoudige samengestelde zinnen (en, dan, toen, en toen)
- ▶ maakt vraagzinnen (wie, wat, waar, hoe)
- ▶ mag nog fouten maken (zoals 'ik loopte')
- ▶ begrijpt wie/wat/waar, aanwijs-, luister-, keuze- en voorspelvragen
- ▶ herkent een paar lettersymbolen (als P van parkeren, M van McDonald's)
- ▶ heeft gehoord van driehoek/cirkel/vierkant en de basiskleuren rood, blauw, geel, groen (benoemen hoeft nog niet)
- ▶ snapt begrippen als voor/achter, naast/in, groter, hoger en langer
- ▶ heeft enig besef van tijd (ochtend, middag, avond, nacht)
- ▶ herkent enkele getsymbolen (weet bijvoorbeeld hoe de 1 en de 2 heten)
- ▶ kan een beetje (mee)tellen, bijvoorbeeld 1-2-3

Is het erg als je kind sommige dingen nog niet kan of weet?

Natuurlijk niet! Bij kinderen op deze leeftijd kunnen de verschillen in ontwikkeling groot zijn. Je buurjongetje van net vier kan misschien al tot twintig tellen, terwijl jouw kleuter net tot 5 komt.

Kleuters ontwikkelen zich echter met grote sprongen. Je zult ontdekken dat je kind van de ene op de andere dag ineens dingen kan die een week eerder nog veel te moeilijk waren.

